

Dana Oprea, Laura Răducanu

Călătorie prin lumea textelor literare

partea I

clasa

4

din MANUALUL
de limba română

AL

ELICART
editura

Cuprins

Unitatea 1. RECAPITULARE

Prima zi de școală după Edmondo De Amicis / 3

Statu-Palmă-Barbă-Cot după Frații Grimm / 8

Octombrie de George Topîrceanu / 13

Evaluare – Unitatea 1 / 17

Unitatea 2. PAGINI ALESE

Lansare de carte / 19

Gulerăș Cenușiu după Dmitri Narkisovici Mamin-Sibiriak / 25

Un inventator român – Traian Vuia / 31

Recapitulare: *Bogăția și veselia*, adaptare după Petre Ispirescu / 35

Evaluare – Unitatea 2 / 38

Unitatea 3. FILE DE ISTORIE

Scrisoarea a III-a de Mihai Eminescu / 40

Moș Ion Roată și Vodă Cuza, după Ion Creangă / 45

Recapitulare: *La Alba Iulia* / 51

Evaluare – Unitatea 3: *Ștefan cel Mare și Vrâncioaia* / 54

Unitatea 4. MAGIA IERNII

Moș Crăciun a fost răpit, după Lyman Frank Baum / 56

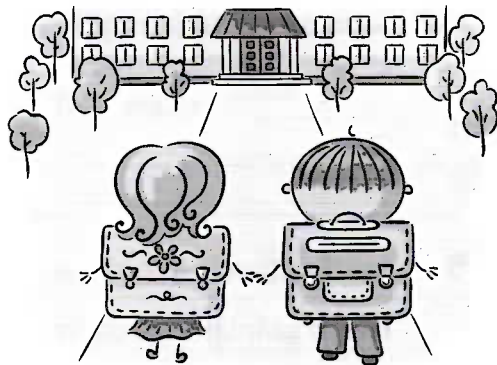
Patinele de argint, după Mary Elizabeth Mapes-Dodge / 61

Recapitulare: *Povestea unui brad*, adaptare după H.C. Andersen / 65

EVALUARE / 69

UNITATEA 1

Recapitulare

Prima zi de școală

după Edmondo De Amicis

- 1 Pornind de la îndemnul „Bine ați revenit la școală!” scrie alte două îndemnuri pe care le-ai putea adresa unui coleg dintr-o clasă mai mică.

- 2 Recitește cu atenție textul din manual, apoi completează cu informațiile care lipsesc:

Titlul textului studiat este _____.

Autorul, _____, s-a născut în _____, în anul _____.

Personajul principal, _____, era un _____, care, trecuse în clasa a _____. Acesta povestește _____. Pe parcursul acțiunii întâlnim și alte personaje: _____, _____, _____. Din descrierea învățătorului se desprind următoarele trăsături fizice: _____, _____ și _____.

- 3 Completează tabelul cu citate potrivite din textul lecției.

În text ...	Citate din text
... este prezentată forfota pregătirilor pentru școală.	<hr/> <hr/> <hr/>
... este transmisă o încurajare pentru Enrico.	<hr/> <hr/> <hr/>
... privirea învățătorului a fost ațintită asupra unui elev.	<hr/> <hr/> <hr/>

■ **9** Imaginează-ți că ai un prieten în China care s-a hotărât să vină la tine în vizită. Te duci cu încă câțiva prieteni de joacă să îl aștepți la aeroport. Realizează o prezentare a prietenului tău chinez pentru ca amicii tăi să îl poată recunoaște.

■ **10** Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

curaj ≠ _____ intrare ≠ _____ încheia ≠ _____
noul ≠ _____ vesel ≠ _____ apărea ≠ _____

■ **11** Subliniază substantivele din textul de mai jos, apoi analizează-le pe fiecare.

„ De dimineață, mama m-a dus la școala Baretti, ca să mă înscrie în clasa a patra. Nu eram prea încântat să mă duc, căci gândul zbura încă la țară.”

■ **12** Te pricepi la ortografie? Formulează corect enunțuri cu fiecare cuvânt!

- s-au: _____
- mi-am: _____
- i-am: _____
- să-i: _____
- de-al: _____
- nu-l: _____
- ce-l: _____
- mi-ați: _____

■ **13** Selectează din textul lecției enunțurile care respectă cerințele:

- a) comunică o *informație* _____
- b) arată un *îndemn* _____
- c) exprimă o *exclamare* _____

Recapitulare

Octombrie

de George Topîrceanu

■ 1 Marchează cu „x” caseta corespunzătoare explicației corecte:

• „Covoare galbene și roșii” înseamnă...

covoare colorate

iarbă uscată

covor de frunze ruginii

• „nouri de argint în valuri” înseamnă...

nori trecători

nori albi care acoperă cerul

nori de zăpadă

• „abia plutește-n mers ca o marchiză” înseamnă...

merge elegant, parcă plutește

merge legănat

merge țațoșă

■ 2 Formulează întrebări legate de poezie, apoi scrie răspunsurile.

• Cine _____ ?

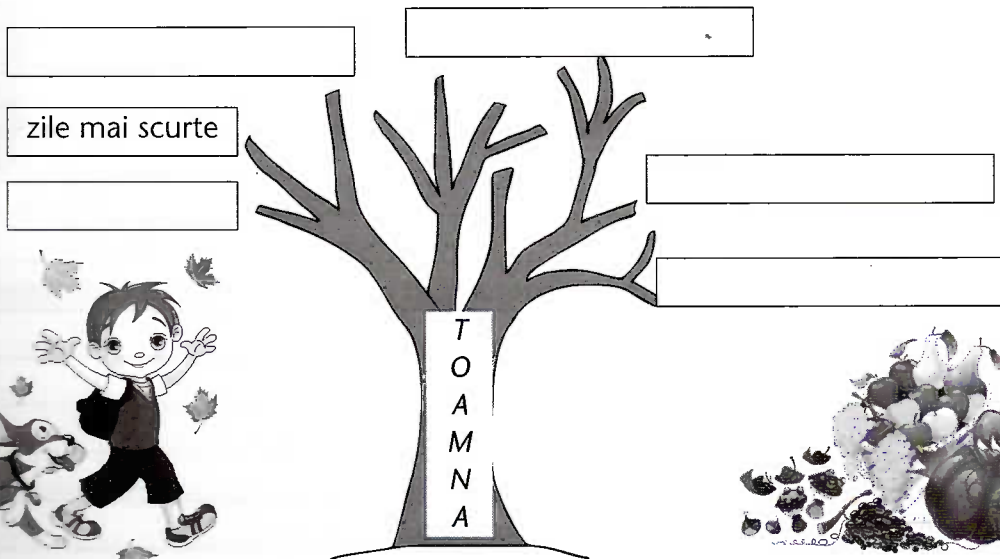
• Ce _____ ?

• De ce _____ ?

• Când _____ ?

• Unde _____ ?

■ 3 Completează „copacul” cu elemente specifice toamnei, prezente în poezie.

- 4 Imaginează-ți toamna ca pe o ființă care colindă prin păduri, peste câmpuri, grădini, livezi și este înconjurată de bogățiile pământului. Atribuie-i însușiri fantastice și acțiuni surprinzătoare. Realizează un text creativ cu titlul „Cine ești tu, Toamnă?”.

- ☆ folosește cuvinte și expresii deosebite;
- ☆ respectă părțile unei compuneri;
- ☆ poți folosi dialogul;
- ☆ scrie caligrafic.

Blank lined area for writing the creative text.

- 5 Caută pe internet sau în bibliotecă poezii din opera lui George Topîrceanu și scrie cinci titluri care conțin și adjective:

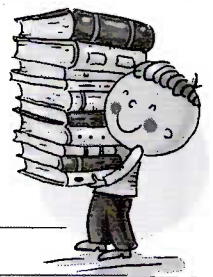
Exemplu: „Balada unui greier mic”

Blank lined area for writing the titles of poems.

- 6 Selectează din poezie cuvintele care pot avea două sau mai multe înțelesuri. Precizează în fiecare situație partea de vorbire și construiește enunțuri exemplificative:

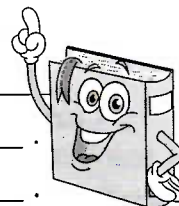
MODEL:

roșii → substantiv: Culeg din grădină *roșii* și castraveți.
→ adjectiv: În coș am mere *roșii* și galbene.

Four sets of blank lines for writing, each preceded by a dot and a double-headed arrow.

7 Scrie verbe care se potrivesc următoarelor substantive:

- norii: *trec*, _____, _____, _____, _____
- cocoșii: _____, _____, _____, _____
- soarele: _____, _____, _____, _____
- crizantemele: _____, _____, _____, _____
- domnișoara: _____, _____, _____, _____

8 Formează verbe, pornind de la cuvintele date:

• <i>vorba</i> → <i>a vorbi</i>	• <i>podoabă</i> → _____
• <i>boboc</i> → _____	• <i>discuție</i> → _____
• <i>bujor</i> → _____	• <i>călător</i> → _____
• <i>pachet</i> → _____	• <i>cădere</i> → _____
• <i>dans</i> → _____	• <i>piatră</i> → _____

9 Explică folosirea cratimei în situațiile de mai jos:

- „mă-nfior” _____
- „ca-n mai” _____
- „s-a-ngălbenit” _____

10 Pornind de la verbul din primul vers al poeziei din manual, scrie alte trei expresii care conțin acest verb. Explică sensul expresiei:

Model: Împăratul i-a lăsat zilele feciorului de cioban. (i-a cruțat viața)

- _____
- _____
- _____

11 Completează versurile date, folosind cuvinte care rimează. Fii cât mai creativ!

„Vine toamna _____ !
Toate găzele-și fac _____ ,
Moș Martin bârlogu-și _____ .
Să-l căptușească cu _____ !”

12 Descrie în câteva propoziții țara ta în anotimpul toamna.

- _____
- _____
- _____
- _____